

คู่มือการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวของศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคล ในครอบครัวกรุงเทพมหานคร

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวให้เป็นมาตรฐานเดียวกันของศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัวกรุงเทพมหานคร ในการคุ้มครอง ช่วยเหลือ ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

2. ขอบเขต

การคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ครอบคลุมการปฏิบัติงานตั้งแต่ขั้นตอน การรับแจ้งเหตุ จนถึงการยุติการให้ความช่วยเหลือ

3. คำนิยาม

ความรุนแรงในครอบครัว หมายถึง การกระทำใด ๆ โดยมีมุ่งประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ หรือกระทำโดยเจตนาในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพ ของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ แต่ไม่รวมถึง การกระทำโดยประมาท

บุคคลในครอบครัว หมายถึง คู่สมรส คู่สมรสเดิม ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส บุตร บุตรบุญธรรม สมาชิกในครอบครัว รวมทั้งบุคคลใด ๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและ อยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

4. ความรับผิดชอบ

ผู้อำนวยการกองคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว รับผิดชอบกำกับ ให้การปฏิบัติงานคุ้มครอง ผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัวกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการควบคุม การปฏิบัติงานคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

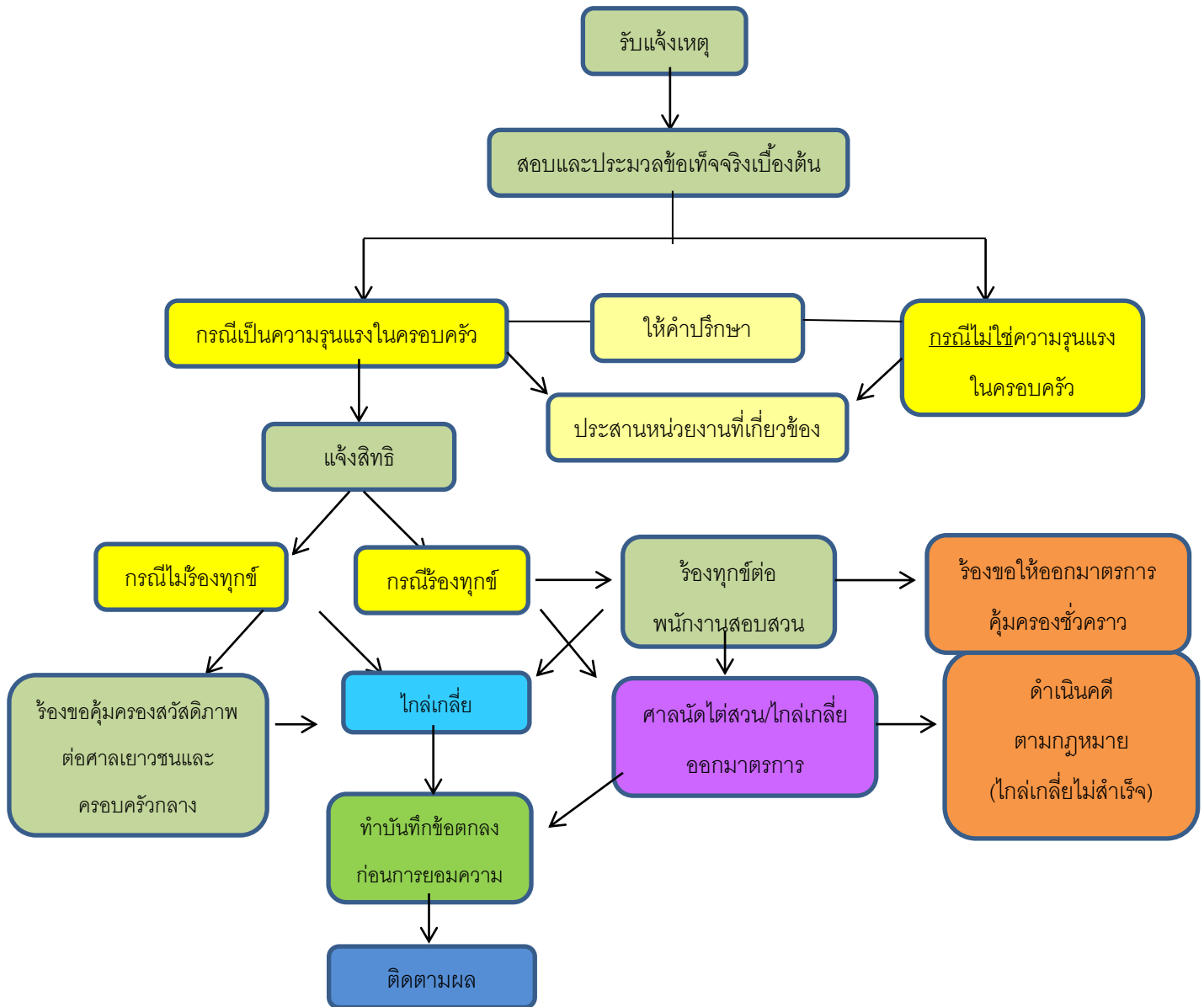
เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัวกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน คุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

5. ระเบียบปฏิบัติ

1. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550
2. พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553
3. กฎกระทรวงกำหนดระบบงานเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการบังคับให้เป็นไป ตามมาตรา 10 มาตรา 11 และมาตรา 12 พ.ศ. 2553
4. ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการ ดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เมื่อพบเห็นหรือได้รับแจ้งเหตุความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2551
5. ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการทำ บันทึกรหัสคดีก่อนการยอมความถอนคำร้องทุกข์ในชั้นสอบสวน

6. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

รายละเอียดและขั้นตอนการปฏิบัติงาน

รายละเอียดและขั้นตอนการปฏิบัติงานการปฏิบัติงานคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

1. รับแจ้งเหตุ

รับแจ้งเหตุจากผู้ถูกกระทำ ผู้พบเห็นเหตุการณ์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยผู้รับแจ้งต้องปฏิบัติ ดังนี้

- สอบถามรายละเอียดผู้แจ้ง ชื่อ-นามสกุล อายุ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ความเกี่ยวข้องกับคู่กรณี เช่น ผู้ถูกกระทำฯ คนในครอบครัว ญาติ ฯลฯ
- สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับคู่กรณี ชื่อ-นามสกุล อายุ ความเกี่ยวข้องกันระหว่างคู่กรณี เช่น เป็นสามีภรรยา กัน หรือเคยเป็นสามีภรรยา กัน เป็นบิดาหรือมารดา กับบุตร
- สอบถามเกี่ยวกับสาเหตุและพฤติกรรมที่เกิดเหตุ มีการกระทำอย่างไร เช่น ทำร้ายร่างกาย ทำร้ายจิตใจ กักขังหน่วงเหนี่ยว ล่วงละเมิดทางเพศ มีผู้ได้รับบาดเจ็บหรือไม่ มีอาการอย่างไร ฯลฯ

- สอบถามรายละเอียดสถานที่เกิดเหตุและการติดต่อ ได้แก่ ที่อยู่ บ้านเลขที่ แขวง เขต หมายเลขโทรศัพท์ ลักษณะพิเศษ/ข้อสังเกตของสถานที่ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ เดินทางไปที่เกิดเหตุได้ถูกต้อง

2. สอบและประมวลข้อเท็จจริงเบื้องต้น

พุดคุย สอบถามถึงพฤติการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว จากผู้กระทำความรุนแรง ในครอบครัว ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือสมาชิกในครอบครัว และรวบรวมข้อเท็จจริง ปัจจัย ที่เกี่ยวข้อง ประวัติ อุบัติภัย ความประพฤติ สุขภาพกาย อารมณ์ จิตใจ สภาพแวดล้อม ความสัมพันธ์ การศึกษา อาชีพ ภาวะความเป็นอยู่ และสถานะเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นต้น จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ มาประมวลเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อหาสาเหตุที่ก่อให้เกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว และแนวทางในการช่วยเหลือต่อไป

กรณีที่มีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้ดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

กรณีที่น่าเชื่อว่าเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว แต่เป็นกรณีที่ควรดำเนินการ ตามกฎหมายอื่น ให้แนะนำหรือประสานเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ต่อไป

3. การให้คำปรึกษา

ให้คำปรึกษาแนะนำเบื้องต้นแก่ผู้ถูกกระทำ โดยให้ผู้ถูกกระทำสำรวจตนเอง และทำความเข้าใจ ปัญหา สาเหตุของปัญหา ได้ระบายความคับข้องใจ มีกำลังใจ มีความความหวังในการแก้ปัญหา มีทางเลือกในการแก้ปัญหา และรู้ความต้องการของตน ตลอดจนสามารถหาวิธีการในการแก้ไขปัญหาและ ตัดสินใจด้วยตนเองได้

4. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน หรือทีมสหวิชาชีพในการให้ความช่วยเหลือ คุ้มครอง ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว อาทิ จัดให้ผู้ถูกกระทำเข้ารับการรักษาหรือตรวจร่างกาย พิ้นฟู หรือบำบัดร่างกายและจิตใจ รวมถึงขอรับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยาหรือนักสังคม สงเคราะห์ การประสานบ้านพักเด็กและครอบครัวหรือบ้านพักฉุกเฉินเพื่อให้ผู้กระทำอยู่อาศัยเป็นการชั่วคราว ในระหว่างการคุ้มครองช่วยเหลือ เป็นต้น

5. แจ้งสิทธิ

แจ้งสิทธิแก่ผู้ถูกกระทำตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. 2544 สิทธิในการได้รับการเยียวยาความเสียหายจากผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว และสิทธิ ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

6. ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน

หากผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะดำเนินคดี จะดำเนินการประสาน พนักงานสอบสวนเพื่อร้องทุกข์ หรืออำนวยความสะดวกในการร้องทุกข์ดำเนินคดี แต่ถ้าผู้ถูกกระทำด้วยความ รุนแรงในครอบครัว ไม่อยู่ในวิสัยหรือโอกาสที่สามารถร้องทุกข์ได้ด้วยตนเอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องทุกข์ แทนได้ แต่ต้องกระทำ การร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน นับแต่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอยู่ในวิสัย และมีโอกาสที่จะแจ้งหรือร้องทุกข์ได้

7. ร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพต่อศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

ถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวมีความเสี่ยงที่จะถูก กระทำซ้ำ หรือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวประสงค์จะร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพและ

ขอคุ้มครองสวัสดิภาพในกรณีฉุกเฉิน จะดำเนินการจัดให้มีการร้องขอคุ้มครองสวัสดิภาพต่อศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง เพื่อให้ศาลพิจารณาในการออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือให้จ่ายเงินค่าอุปการะเลี้ยงดูหรือเงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์เบื้องต้น

8. ทำบันทึกข้อตกลงก่อนการยอมความ

ในกรณีที่มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือถอนฟ้องในความผิดตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ให้พนักงานสอบสวนหรือศาลแล้วแต่กรณี จัดให้มีการบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือถอนฟ้อง หากได้ปฏิบัติตามข้อตกลงและเงื่อนไขดังกล่าวครบถ้วนแล้วจึงให้มีการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือถอนฟ้องได้ หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนหรือศาลมีอำนาจยกคดีขึ้นดำเนินการต่อไป

9. ติดตามผล

ติดตามผลการคุ้มครองช่วยเหลือผู้กระทำและผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว รวมถึงการติดตามผลการปฏิบัติตามบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ การถอนคำร้องทุกข์ หรือ การถอนฟ้อง และเงื่อนไขตามที่พนักงานสอบสวนหรือศาลกำหนด หากผู้ต้องหาหรือจำเลย ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขให้รายงานพนักงานสอบสวนหรือศาลทราบ โดยเจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัว กรุงเทพมหานคร จะมีการติดตามเยี่ยมบ้านเป็นระยะหรือตามความเหมาะสม

7. เอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง

1. รายงานการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
2. หนังสือถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
3. ใบบันทึกประจำวันจากสถานีตำรวจ (ถ้ามี)
4. ใบชันสูตรบาดแผล (ถ้ามี)
5. บันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความ (ถ้ามี)

8. แบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง

1. แบบฟอร์มหนังสือแจ้งเหตุเข้าไปในเคหสถาน/สถานที่เกิดเหตุเพื่อดำเนินการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว
2. แบบฟอร์มรายงานประมวลข้อเท็จจริง

9. เอกสารบันทึก

ชื่อเอกสาร	ผู้รับผิดชอบ	สถานที่จัดเก็บ	ระยะเวลา	วิธีจัดเก็บ
รายงานการให้ความช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว	เจ้าหน้าที่ศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัว กรุงเทพมหานคร กองคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว	ศูนย์ปฏิบัติการคุ้มครองบุคคลในครอบครัว กรุงเทพมหานคร กองคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัว	10 ปี	เรียงตามวันที่

10. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของกระบวนการ

ดัชนีวัดคุณภาพกระบวนการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ	เป้าหมาย
1. ร้อยละของผู้ถูกทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวไม่ถูกกระทำซ้ำ	ร้อยละ 80
2. ร้อยละของความสำเร็จของการดำเนินงานภายในระยะเวลาที่กำหนด	ร้อยละ 80